

**3η Προκήρυξη της Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία»
με τίτλο «Κόμβοι Έρευνας, Καινοτομίας και Διάχυσης»**

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ: ΓΛΩΣΣΕΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΞΙΕΣ

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ ΕΡΓΟΥ: ΓΛΩΣΑΝΑΞ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΟΥ: 2019

ΙΔΡΥΜΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΥΡΙΟΣ ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 11

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<i>Ενότητες</i>	<i>Σελίδες</i>
1. Εισαγωγή	3
2. Γενικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της ποιότητας στο έργο ΓΛΩΣΑΝΑΞ	4
3. Περιγραφή της διαδικασίας διασφάλισης ποιότητας στο έργο ΓΛΩΣΑΝΑΞ	7
4. Πλαίσιο Αξιολόγησης – Δείκτες Προόδου	8

1. Εισαγωγή

Το Παραδοτέο Π11 «Αρχές και σχέδιο διασφάλισης ποιότητας» περιλαμβάνει το σχέδιο αξιολόγησης και εκτίμησης της ποιότητας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΕ. Καταρχάς, η αξιολόγηση της ποιότητας καθορίζει πρότυπα ποιότητας και ένα σύστημα διαχείρισης της ποιότητας για την αξιολόγηση των διαδικασιών και των αποτελεσμάτων του έργου από εσωτερικούς και εξωτερικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κατεχοχήν του φορείς-εταίρους του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΕ.

Η διασφάλιση της ποιότητας είναι μια συστηματική διαδικασία που αποσκοπεί στον εντοπισμό, την ανάλυση και την εξάλειψη των αποκλίσεων ή προβλημάτων στις διαδικασίες και στα αποτελέσματα, με βάση ένα σύνολο μετρήσιμων προτύπων και βέλτιστων πρακτικών. Οι διαδικασίες, και όχι τα άτομα, αποτελούν το αντικείμενο της αξιολόγησης και της συνεχούς βελτίωσης. Ο γενικός στόχος αυτού του μέρους του προγράμματος παρακολούθησης είναι να εγγυηθεί την υψηλή ποιότητα του έργου που αναλαμβάνεται και των αποτελεσμάτων που αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΕ.

Δεύτερον, η αξιολόγηση μετρά και υποστηρίζει τις δραστηριότητες του έργου, έτσι ώστε τα αποτελέσματα και τα επιτεύγματα του έργου να έχουν τον προβλεπόμενο αντίκτυπο στις ομάδες-στόχους. Εστιάζει στη μέτρηση του αντίκτυπου των εκδηλώσεων, των δράσεων, των αποτελεσμάτων και άλλων επιτευγμάτων του έργου. Κατά συνέπεια, η αξιολόγηση περιορίζεται στην εκτίμηση του αντίκτυπου των αποτελεσμάτων όταν ένα γεγονός και ένα αποτέλεσμα είναι διαθέσιμα για το κοινό-στόχο. Ως εκ τούτου, η αξιολόγηση μπορεί να θεωρηθεί ως μέρος της διασφάλισης ποιότητας. Ο γενικός στόχος της αξιολόγησης είναι να υποστηρίξει το έργο ΓΛΩΣΑΝΑΕ στην επίτευξη του επιθυμητού αντίκτυπου με αποτελεσματικό τρόπο και σε πλήρη έκταση.

Στόχος

Ο γενικός στόχος του σχεδίου αξιολόγησης και εκτίμησης της ποιότητας είναι να εγγυηθεί την υψηλή ποιότητα του έργου που αναλαμβάνεται και των αποτελεσμάτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του προγράμματος και να υποστηρίξει το πρόγραμμα ΓΛΩΣΑΝΑΕ στην επίτευξη του επιθυμητού αντίκτυπου με αποτελεσματικό τρόπο.

Παραδοτέα σχετικά με τη Διασφάλιση Ποιότητας και την Αξιολόγηση

Η Διασφάλιση Ποιότητας και η Αξιολόγηση του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΕ συγκροτούν ιδιαίτερη Ενότητα Εργασίας, την ΕΕ2. Τα Παραδοτέα που εντάσσονται σε αυτή την ΕΕ2 είναι τα ακόλουθα:

- Π11 Αρχές και σχέδιο διασφάλισης ποιότητας
- Π12 Πρότυπα και διαδικασίες
- Π13 Ενδιάμεση έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης
- Π14 Τελική έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης

2. Γενικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της ποιότητας στο έργο ΓΛΩΣΑΝΑΕ

Διασφάλιση ποιότητας μέσω συνεχούς βελτίωσης (ΣΚΕΔ)

Η συνεχής βελτίωση προϋποθέτει ένα καλά καθορισμένο σύνολο αξιών και μια επαναληπτική διαδικασία για διαδοχικές προσεγγίσεις της τελειότητας. Το αρχικό και πιο διαδεδομένο παράδειγμα μιας τέτοιας διαδικασίας ονομάζεται Plan-Do-Check-Act (PDCA), και στα ελληνικά: Σχεδιάζουμε-Κάνουμε-Ελέγχουμε-Δρούμε (ΣΚΕΔ).

1. **Σχεδιάζουμε.** Προσδιορίζουμε τους στόχους βελτίωσης και ορίζουμε προτεραιότητες σύμφωνα με την εκτιμώμενη καλύτερη απόδοση της επένδυσης. Εφαρμόζουμε μια διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού βασισμένη στις βέλτιστες πρακτικές που παρέχει μια λογική λύση ή καινοτομία. Η προγραμματισμένη καινοτομία δηλώνεται σαφώς και περιλαμβάνει (α) τα αναμενόμενα αποτελέσματα, (β) μετρήσιμα κριτήρια για τον προσδιορισμό της επιτυχίας, (γ) μέτρα για την παρακολούθηση του επιπέδου βελτίωσης και (δ) χρονοδιαγράμματα για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

2. **Κάνουμε.** Εφαρμόζουμε το σχέδιο, αν είναι δυνατόν σε σταδιακά βήματα. Τεκμηριώνουμε τις εμπειρίες. Συγκεντρώνουμε δεδομένα σχετικά με τα καθορισμένα κριτήρια σε συγκεκριμένες και σημαντικές χρονικές στιγμές.

3. **Ελέγχουμε.** Αξιολογούμε τα αποτελέσματα: Αυτό είναι το κρίσιμο βήμα στον κύκλο ΣΚΕΔ. Αφού εφαρμόσουμε τη διαδικασία ή τη μέθοδο για ένα μικρό χρονικό διάστημα, πρέπει να προσδιορίσουμε πώς λειτουργεί. Τα πρώτα σχόλια δείχνουν ότι οδηγεί στη βελτίωση που περιμέναμε; Υπάρχουν

μικρές αλλαγές που πρέπει να γίνουν τώρα; Τα μέτρα που χρησιμοποιούμε για την παρακολούθηση της διαδικασίας είναι επαρκή;

4. **Δρούμε.** Αποφασίζουμε να υιοθετήσουμε, να εγκαταλείψουμε ή να αναθεωρήσουμε την καινοτομία. Προετοιμαζόμαστε να σχεδιάσουμε την επόμενη βελτίωση. Ο κύκλος ΣΚΕΔ είναι ένα δυναμικό μοντέλο διασφάλισης ποιότητας, όπου το τέλος ενός κύκλου είναι η αρχή του επόμενου. Όσα μαθαίνονται σε κάθε κύκλο ενσωματώνονται και η διαδικασία επαναξιολογείται, με αποτέλεσμα μια διαδικασία συνεχούς βελτίωσης.

Γενικές αρχές του συστήματος διαχείρισης ποιότητας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ

Σύστημα διαχείρισης ποιότητας

Το σύστημα διαχείρισης ποιότητας περιλαμβάνει ένα σχέδιο ποιότητας (το παρόν Παραδοτέο Π11) που καλύπτει:

- Τα πρότυπα ποιότητας που υιοθετεί το έργο ΓΛΩΣΑΝΑΞ σε σχέση με τα διάφορα αποτελέσματα και επιτεύγματα. Και ποια αποτελέσματα προηγούμενων προσπαθειών/πρωτοβουλιών επαναχρησιμοποιούνται για τη διασφάλιση της ποιότητας.
- Τον καθορισμό των προτύπων για τα αποτελέσματα και άλλα έγγραφα, π.χ. πνευματικά αποτελέσματα, άλλα αποτελέσματα και πρότυπα, όπως αυτά σε σχέση με τη διαχείριση και την υλοποίηση, και άλλα που σχετίζονται με τη διαδικασία του έργου, όπως φύλλα χρόνου, ημερήσια διάταξη και πρακτικά συνεδριάσεων.
- Τις διαδικασίες που καθορίζονται για να εγγυηθούν τη συμβολή των εσωτερικών/εξωτερικών ενδιαφερομένων μερών στην επανεξέταση και τη βελτίωση της ποιότητας των αποτελεσμάτων, καθώς και στη βελτίωση της διαδικασίας διαχείρισης και συνεργασίας του έργου.
- Τη συλλογή δεδομένων και αποδεικτικών στοιχείων για την ποιότητα και τη βελτίωση της ποιότητας με βάση επιλεγμένα μέσα (π.χ. αναθεώρηση με βάση προκαθορισμένα κριτήρια από επιλεγμένους ενδιαφερόμενους φορείς σε διαφορετικές φάσεις ανάπτυξης των Ενοτήτων Εργασίας, δεδομένα που συλλέγονται με μέσα αξιολόγησης («ταμπλό»).
- Την εφαρμογή βελτίωσης της ποιότητας σύμφωνα με τον κύκλο ΣΚΕΔ, με βάση τα δεδομένα και τα αποδεικτικά στοιχεία που συλλέγονται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του έργου, τα μέλη που είναι υπεύθυνα για τα πνευματικά αποτελέσματα, και τη Συντονιστική Ομάδα του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ.

- Την τακτική κοινοποίηση της προσωρινών εκθέσεων Εσωτερικής Παρακολούθησης, Αξιολόγησης και Ποιοτικού Ελέγχου. Αυτές οι εκθέσεις παρακολούθησης αναφέρονται στα επιτεύγματα της προηγούμενης περιόδου με βάση τις διαδικασίες και τα μέσα ποιότητας που έχουν αποφασιστεί στο παρόν Π11: Αρχές και Σχέδιο Διασφάλισης Ποιότητας.
 - Τη διαδικασία εσωτερικής και εξωτερικής συζήτησης αυτών των εκθέσεων παρακολούθησης και διαμόρφωσης δράσεων για βελτίωση.
- Όλα αυτά τα στοιχεία πρέπει να περιγράφονται και να συμφωνούνται από όλα τα μέλη κατά την έναρξη του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ και περιγράφονται στο παρόν έγγραφο.

Παρακολούθηση διασφάλισης ποιότητας

Η παρακολούθηση της ποιότητας (και της αξιολόγησης) πρέπει να είναι διαθέσιμη τουλάχιστον κάθε έξι μήνες (εσωτερικό σύστημα αναφοράς) και πριν από τις εκθέσεις προόδου και τις τελικές εκθέσεις (εξωτερικό σύστημα αναφοράς).

Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας

Η Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας αποτελεί υποενότητα της Συντονιστικής Ομάδας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ. Την αποτελούν τα μέλη: Ανδρουλάκης, Χανιωτάκης, Παπαδοπούλου, Γκανά, Δοδοντσάκης.

Ρόλος της Επιτροπής Διασφάλισης Ποιότητας

Η Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας συνεδριάζει τακτικά, μετά από κάθε συνάντηση της Συντονιστικής Ομάδας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ. Η Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας παρακολουθεί την πρόοδο και τα επιτεύγματα του έργου. Λαμβάνει τις σημαντικές αποφάσεις και θα πρέπει να εγκρίνει όλα τα παραδοτέα πριν από τη δημοσίευσή τους. Υπάρχει κοινή ευθύνη και αίσθηση ανήκειν και ιδιοκτησίας μεταξύ των μελών της Επιτροπής Διασφάλισης Ποιότητας.

Η Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας εξετάζει τη διασφάλιση ποιότητας και την αξιολόγηση, παρακολουθεί τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα του έργου ώστε να πληρούν τα

προκαθορισμένα πρότυπα, καθιερώνει ένα Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας που περιλαμβάνει τον προκαθορισμό προτύπων ποιότητας, δεικτών απόδοσης, σχεδίου ποιότητας, προτύπων, διαδικασιών και εκθέσεων.

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και του αντίκτυπου του έργου γίνεται με την καθιέρωση ενός Πλαισίου Αξιολόγησης που περιλαμβάνει γενικές παραμέτρους, δείκτες απόδοσης, σχέδιο έκτακτης ανάγκης, ευθύνες, χρονοδιάγραμμα δραστηριοτήτων, πρότυπα και διαδικασίες για τη διευκόλυνση μιας δομημένης μεθόδου αξιολόγησης και εκθέσεων.

Φυσικά, η ίδια η διαχείριση του έργου λειτουργεί ως πιλοτήριο και κεντρικό εργαλείο καθοδήγησης του έργου. Συγκεντρώνει, μετρά και παρακολουθεί όλες τις βασικές πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο του έργου, τις δαπάνες του προϋπολογισμού και τους βασικούς δείκτες απόδοσης. Περιλαμβάνει επίσης τα Παραδοτέα που σχετίζονται με τη διαχείριση του έργου και το ψηφιακό σύστημα υποβολής εκθέσεων.

3. Περιγραφή της διαδικασίας διασφάλισης ποιότητας στο έργο ΓΛΩΣΑΝΑΞ

Επισκόπηση διασφάλισης ποιότητας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ

Για την ποιοτική αξιολόγηση, η ομάδα θα χρησιμοποιήσει τους δείκτες προόδου ως μέσο μέτρησης της επίτευξης των αποτελεσμάτων. Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, για κάθε ενδιαφερόμενο μέρος, τα αποτελέσματα θα αξιολογούνται από την Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας υπό την εποπτεία του Επιστημονικού Υπευθύνου του Έργου.

Ορισμένα από αυτά τα αποτελέσματα είναι ποιοτικές περιγραφές, άλλα σχετίζονται με την υποβολή και λήψη της έκθεσης του έργου, το πλαίσιο αλλαγών με δείκτες προόδου, κατευθυντήριες γραμμές για φορείς-εταίρους, ερευνητές και ερευνήτριες, και τις ομάδες-στόχους του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ.

Για τα αποτελέσματα κάθε ομάδας ενδιαφερομένων, η Συντονιστική Ομάδα θα προτείνει μια ποιοτική προσέγγιση αξιολόγησης, π.χ. μια αλλαγή στάσης και λόγου μπορεί να μετρηθεί με νέα έγγραφα πολιτικής που κοινοποιούνται από την Ομάδα Διαχείρισης του έργου ή με νέες πρωτοβουλίες που λαμβάνονται από ερευνητές/ριες και λοιπό προσωπικό του έργου, αναφερόμενα στο θεωρητικό πλαίσιο ή σε πρότυπα ορθής πρακτικής.

Τα βασικά παραδοτέα του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ επικυρώνονται πάντα από την Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας. Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, ολόκληρη η ομάδα συζητά και αξιολογεί τις αλλαγές στον τομέα, οι οποίες δεν επηρεάζονται και δεν ελέγχονται από το έργο και το πεδίο εφαρμογής του.

Ωστόσο, για να είναι η αξιολόγηση λεπτομερής, πρέπει να γίνει αποδεκτό ότι και άλλοι παράγοντες και φορείς εντός των ιδρυμάτων και των κοινοτήτων επηρεάζουν την επίτευξη των εν λόγω αποτελεσμάτων. Επίσης, τα αποτελέσματα όπως ορίζονται τώρα στον πίνακα δεικτών προόδου θα αναπτυχθούν περαιτέρω κατά τη διάρκεια του έργου. Λειτουργεί επίσης για τη δημιουργία προφίλ ξεχωριστών πλαισίων, συνθηκών και ατόμων.

Για να διασφαλιστεί η ποιότητα και ο αντίκτυπος των προβλεπόμενων αποτελεσμάτων, στην προσέγγιση του έργου περιλαμβάνονται πρόσθετοι μηχανισμοί και δραστηριότητες:

- Τα τελικά αποτελέσματα γίνονται αντικείμενο επεξεργασίας σε σχέση με όλα τα προβλεπόμενα υλικά και τις δράσεις του έργου
- Θα πραγματοποιηθεί κοινοτική και θεσμική ανάλυση σχετικά με πιθανές (πολιτικές και κοινωνικές) υποστηρικτικές δράσεις και ευκαιρίες σε πολλαπλασιαστικά διαδικτυακά σεμινάρια, εκδηλώσεις και συνέδρια, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του έργου.

Τα βασικά προϊόντα είναι ανοιχτά και προσβάσιμα και ζητάμε εξωτερικά σχόλια και παρατηρήσεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένης ιδιαίτερα της εκπαιδευτικής κοινότητας. Η Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας συμμετέχει στις δραστηριότητες αναστοχασμού με σκοπό να παρέχει μια συνολική εικόνα της ποιότητας και της συνάφειας των βασικών αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με την πρόταση χρηματοδότησης του έργου και τις εκθέσεις αξιολόγησης του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ, το έργο ακολουθεί μια μεθοδολογία εκτίμησης του αντίκτυπου, η οποία τεκμηριώνει τον αντίκτυπο των βασικών αποτελεσμάτων στις ομάδες-στόχους από άλλους ενδιαφερόμενους φορείς. Ο αντίκτυπος του προγράμματος μετράται με τη χρήση της τεχνικής ROMA για την αξιολόγηση των αλλαγών που έχουν επέλθει στις ομάδες-στόχους σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο.

Εκτός από τα ποιοτικά εργαλεία, η απήχηση του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ, στις διάφορες εκδηλώσεις και δράσεις του, μετράται με ποσοτικούς δείκτες:

- Αριθμός ιδρυμάτων και κοινοτικών φορέων και αριθμός συμμετεχόντων σε αυτές τις εκδηλώσεις και δράσεις
- Αριθμός εκπροσώπων ιδρυμάτων, κυβερνητικών φορέων και ενδιαφερόμενων μερών
- Ανατροφοδότηση και αποτελέσματα εργαστηρίων, σεμιναρίων κ.λπ.
- Ποσοτικοί δείκτες για την ιστοσελίδα του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΞ: <https://lhvhub.eu/>.

4. Πλαίσιο Αξιολόγησης – Δείκτες Προόδου

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και του αντίκτυπου του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΕ πραγματοποιείται με τη θέσπιση ενός πλαισίου αξιολόγησης που περιλαμβάνει γενικές παραμέτρους, δείκτες απόδοσης, σχέδιο έκτακτης ανάγκης, αρμοδιότητες, χρονοδιάγραμμα δραστηριοτήτων, πρότυπα και διαδικασίες για τη διευκόλυνση μιας δομημένης μεθόδου αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων.

Για την ποιοτική αξιολόγηση, η το εταιρικό σχήμα, υπό την εποπτεία της Επιτροπής Διασφάλισης Ποιότητας, θα χρησιμοποιήσει τον δείκτη προόδου ως μέσο μέτρησης της επίτευξης των αποτελεσμάτων. Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, η ομάδα θα αξιολογεί επίσης τις αλλαγές στον τομέα, οι οποίες δεν υπόκεινται στην επιρροή και τον έλεγχο των εταίρων, αλλά θα καθοδηγήσουν το έργο.

Επίσης, τα αποτελέσματα, όπως ορίζονται επί του παρόντος στον πίνακα δεικτών προόδου, θα αναπτυχθούν περαιτέρω κατά τη διάρκεια του έργου. Λειτουργεί επίσης για τη δημιουργία προφίλ ξεχωριστών συνεργαζόμενων φορέων.

Δείκτες προόδου

Η αξιολόγηση και διασφάλιση ποιότητας του έργου ΓΛΩΣΑΝΑΕ παρακολουθείται μέσω μιας σειράς δεικτών προόδου, που παρουσιάστηκε στην πρώτη συνάντηση της Συντονιστικής Ομάδας του έργου. Βασίζεται στην τεχνική ROMA και περιέχει αποτελέσματα που εστιάζουν στους συνεργαζόμενους φορείς-εταίρους του έργου και σε όλους τους σημαντικούς ενδιαφερόμενους: ερευνητική κοινότητα, εκπαιδευτική κοινότητα, κοινοτικοί εταίροι, ευρύ κοινό. Για κάθε ομάδα ενδιαφερομένων ορίζονται τα αποτελέσματα: καινοτομίες που αναμένουμε, οι οποίες θα ενεργοποιηθούν από το έργο, ενδιάμεσες καινοτομίες και αλλαγές που θα θέλαμε να δούμε κατά τη διάρκεια του έργου και που πιθανόν θα ενεργοποιηθούν από το έργο, αλλά η υλοποίησή τους υπερβαίνει την άμεση επιρροή του έργου. Τέλος, μακροπρόθεσμες αλλαγές που θα θέλαμε να δούμε στο μέλλον, οι οποίες πιθανόν θα προωθηθούν από το έργο. Όλες οι καινοτομίες ενισχύουν το κοινωνικό και εκπαιδευτικό τοπίο.

Οι δείκτες προόδου προτείνονται από τη Συντονιστική Ομάδα και συμφωνούνται από τους συνεργαζόμενους φορείς του έργου ΓΛΩΣΣΑΝΑΞ, ήδη από την έναρξη του έργου. Οι εταίροι μπορούν να ενημερώσουν, να συμπληρώσουν και να προσαρμόσουν τον πίνακα των δεικτών προόδου κατά τη διάρκεια του έργου ανάλογα με τις νέες εξελίξεις, προβλεπόμενες ή απρόβλεπτες. Οι δείκτες προόδου είναι επίσης αντικείμενο επεξεργασίας από κάθε κοινοτικό εταίρο και ενδιαφερόμενο φορέα. Αυτό πιθανώς θα δείξει διαφορές μεταξύ των εταίρων και των ενδιαφερόμενων φορέων. Στη λήξη του έργου, είναι αναμενόμενο οι δείκτες προόδου να είναι διαφορετικοί από τους αρχικούς, ήδη επειδή το έργο θα έχει εκπληρώσει τις προσδοκίες του.

Οι δείκτες προόδου παρατίθενται πιο αναλυτικά στο *Παραδοτέο Π12: Διαδικασίες και Πρότυπα*.